

ЗАКОН

О НАФТИ И ДЕРИВАТИМА НАФТЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређују се дјелатности у области нафте и деривата нафте, њихово регулисање, функционисање тржишта нафте и деривата нафте, услови за квалитетно и сигурно снабдијевање купаца нафте и деривата нафте и формирање и одржавање оперативних и обавезних резерви деривата нафте.

(2) Одредбе овог закона не односе се на сабирно-транспортне и складишне системе нафте на производним пољима.

Члан 2.

Појмови који се користе у овом закону имају следеће значење:

а) енергетски субјекат - правно лице које је уписано у судски регистар и обавља једну или више дјелатности у области нафте и деривата нафте,

б) дозвола - овлашћење за обављање дјелатности у области нафте и деривата нафте, које издаје Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске,

в) нафта - смјеса угљоводоника природног поријекла која се прерађује у сврху добијања деривата нафте,

г) деривати нафте - производи добијени из нафте (моторни бензини, бензини за ваздухоплове, дизел горива, гасна уља, уља за ложење, бродска горива, гориво за млазне моторе, петролеји, битумени, нафтни кокс и течни нафтни гас),

д) транспорт нафте - транспорт нафте нафтоводима и другим облицима транспорта,

ђ) транспорт нафте нафтоводима - транспорт нафте кроз цјевовод под притиском, ради испоруке другим транспортерима нафте нафтоводима или произвођачу деривата нафте, по налогу наручиоца транспорта,

е) нафтовод - систем цјевовода и других објеката неопходних за транспорт нафте,

ж) транспорт деривата нафте продуктоводима - транспорт деривата нафте кроз цјевовод, ради испоруке другим транспортерима деривата нафте, складишту или купцу, по налогу наручиоца транспорта,

з) продуктовод - систем цјевовода и других објеката неопходних за транспорт деривата нафте,

и) транспорт нафте и деривата нафте другим облицима транспорта - транспорт нафте и деривата нафте друмским или жељезничким саобраћајем, односно унутрашњим воденим путевима,

ј) складиштење нафте и деривата нафте - чување нафте, односно деривата нафте на прописан начин у посебним просторима за сопствене потребе (произвођачи, потрошачи и транспортери), ради остваривања сигурности снабдијевања,

к) сигурно снабдијевање - начело организовања области нафте и деривата нафте на начин да се обезбиједи неопходне количине нафте и деривата нафте и технички услови функционисања система и

л) квалитет деривата нафте - квалитет прописан од надлежних органа.

Члан 3.

Енергетске дјелатности у области нафте и деривата нафте у смислу овог закона су:

а) производња деривата нафте,

б) транспорт нафте нафтоводима,

в) транспорт деривата нафте продуктоводима,

г) транспорт нафте и деривата нафте другим облицима транспорта,

д) трговина на велико дериватима нафте,

ђ) трговина на мало дериватима нафте и

е) складиштење нафте и деривата нафте.

Члан 4.

Дјелатности из члана 3. овог закона обављају се на начин који обезбјеђује сигурно снабдијевање потрошача, на начелима конкуренције, недискриминације, енергетске ефикасности, заштите животне средине, транспарентности и чувања пословне тајне учесника на тржишту нафте и деривата нафте.

Члан 5.

Енергетски субјекти дужни су да граде, користе и одржавају енергетске објекте у складу са важећим прописима о изградњи објеката, техничким прописима и стандардима који се односе на дјелатност коју обављају, као и у складу са одредбама закона и других прописа у области заштите животне средине.

Члан 6.

(1) Енергетски субјекти који обављају дјелатност трговине на велико нафтом и дериватима нафте и трговине на мало дериватима нафте дужни су да министарству надлежном за област трговине и министарству надлежном за енергетику достављају податке о увозу и промету нафте и деривата нафте који се односе на количину, поријекло, цијену и квалитет.

(2) Министар надлежан за област трговине прописаће садржај и начин достављања података из става 1. овог члана, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Енергетски субјекти који обављају дјелатност производње деривата нафте дужни су да министарству надлежном за енергетику (у даљем тексту: Министарство) достављају:

а) податке о реализацији инвестиционих пројеката,

б) извјештаје о утицају на животну средину постројења за производњу деривата нафте и

в) податке о постројењу за производњу деривата нафте у случају њиховог изласка из погона и о утицају на животну средину оваквог постројења.

(4) Министар надлежан за област енергетике прописаће садржај и начин достављања података из става 3. овог члана, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 7.

(1) Деривати нафте који се увозе, производе и стављају у промет морају задовољавати услове утврђене прописима о квалитету деривата нафте и другим прописима који су на снази у вријеме стављања деривата нафте на тржиште.

(2) Дериватима нафте који се продају на тржишту могу се додавати биогорива која морају задовољавати услове утврђене прописима о квалитету биогорива и другим прописима који су на снази у вријеме стављања деривата нафте на тржиште.

Члан 8.

Политика развоја и дугорочни циљеви у области нафте и деривата нафте утврђују се Стратегијом развоја енергетике Републике Српске и спроводе се на основу плана остваривања те стратегије и реализацијом енергетских биланса.

Члан 9.

(1) Регулисање енергетских дјелатности из члана 11. став 1. овог закона врши Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија).

(2) Регулаторна комисија из става 1. овог члана надлежна је да:

а) утврђује методологије за обрачун трошкова транспорта нафте нафтоводима и транспорта деривата нафте продуктоводима,

б) доноси тарифни систем за обрачун цијене за коришћење нафтовода, односно продуктовода,

в) одобрава цијене за коришћење нафтовода, односно продуктовода,

г) утврђује критеријуме и прописује услове за добијање, измјену, допуну и одузимање дозволе за обављање дјелатности, рјешава у поступку за добијање, измјену, допуну и одузимање дозволе за обављање дјелатности у области нафте и деривата нафте и води регистар издатих и привремено или трајно одузетих дозвола за обављање дјелатности у области нафте и деривата нафте,

д) рјешава у другом степену по жалби,

ђ) врши надзор над обављањем дјелатности за које она издаје дозволе у области нафте и деривата нафте у складу са овим законом и начелима утврђеним у овом закону, укључујући праћење примјене тарифних система и методологија за приступ и коришћење нафтовода, односно продуктовода и

е) обавља и друге послове у складу са овим законом.

Члан 10.

(1) Регулаторна комисија овлашћена је да од енергетских субјеката тражи податке, извјештаје и друге документе који су неопходни за обављање послова из њене надлежности.

(2) Енергетски субјекти обавезни су да на захтјев Регулаторне комисије доставе податке, извјештаје и друге документе потребне за обављање послова из њене надлежности.

(3) Регулаторна комисија дужна је да у складу са законом и другим прописима чува тајност комерцијалних и других повјерљивих пословних података који су јој достављени.

Члан 11.

(1) Енергетски субјекат обавезан је да има дозволу за обављање сљедећих енергетских дјелатности (у даљем тексту: дозвола):

а) производња деривата нафте,

б) транспорт нафте нафтоводима,

в) транспорт деривата нафте продуктоводима и

г) складиштење нафте и деривата нафте.

(2) Дозвола није потребна за обављање енергетских дјелатности трговине на велико и мало дериватима нафте и складиштења нафте и деривата нафте искључиво за властите потребе, као и за дјелатност транспорта нафте и деривата нафте другим облицима транспорта, које су уређене другим прописима.

Члан 12.

(1) Енергетски субјекат може почети да обавља енергетске дјелатности из члана 11. став 1. овог закона на основу дозволе за обављање дјелатности коју издаје Регулаторна комисија.

(2) Дозвола из става 1. овог члана обавезно садржи:

а) назив енергетског субјекта,

б) дјелатност за коју је поднесен захтјев за издавање дозволе,

в) списак објеката и податке о капацитету објеката за обављање дјелатности за коју је поднесен захтјев,

г) податке у погледу испуњености услова за обављање енергетских дјелатности за које се издаје дозвола и

д) период обављања дјелатности за коју је поднио захтјев за издавање дозволе.

Члан 13.

(1) Дозвола се издаје на захтјев енергетског субјекта посебно за сваку дјелатност из члана 11. став 1. овог закона у области нафте и деривата нафте.

(2) Дозвола се издаје на период до пет година.

(3) Дозвола се може продужити на захтјев енергетског субјекта, на исти начин и под истим условима који су прописани за издавање нове дозволе.

(4) Захтјев за продужење дозволе подноси се Регулаторној комисији најкасније 60 дана прије истека рока на који је дозвола издата.

(5) Приликом подношења захтјева за издавање дозволе плаћа се накнада, чију висину одређује Регулаторна комисија, у складу са Законом о енергетици.

Члан 14.

(1) Дозвола се може одузети ако енергетски субјекат престане да испуњава један или више услова прописаних за издавање дозволе или не обавља дјелатност у складу са одредбама овог закона или других прописа.

(2) Регулаторна комисија може у току поступка одредити рок за отклањање утврђених недостатака у вези са испуњавањем услова из дозволе, о чему обавјештава корисника дозволе у писаној форми.

(3) Ако корисник дозволе не отклони недостатке у року одређеном у ставу 2. овог члана, Регулаторна комисија покреће поступак за одузимање дозволе.

Члан 15.

(1) Регулаторна комисија доноси акт којим прописује ближе услове за издавање и коришћење дозволе, поступак издавања, измјене и допуне дозволе, поступак одузимања дозволе и садржај регистра о издатим и одузетим дозволама.

(2) Акт из става 1. овог члана Регулаторна комисија ће донијети у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 16.

(1) Цијене деривата нафте формирају се у складу са тржишним условима.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, у случају потешкоћа при снабдијевању нафтом и дериватима нафте или у случајевима озбиљних прекида у снабдијевању, Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) може прописати начин одређивања највише цијене појединих деривата нафте, на приједлог министарства надлежног за област трговине, по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

(3) Обрачун из става 2. овог члана за одређивање највише цијене деривата нафте заснива се на мјерљивим тржишним елементима, а укључује: цијену деривата нафте на тржишту, девизни курс, увозну царину, трошкове примарног складиштења и дистрибуције, маржу, посебне порезе и остале дацбине које представљају приход буџета.

Члан 17.

(1) Министарство надзире и предузима активности у сврху безбједног, редовног и квалитетног снабдијевања дериватима нафте.

(2) Влада, на приједлог министарства, доноси план интервенције у случају поремећаја на тржишту Републике Српске и неочекиваног или непрекидног недостатка деривата нафте, великих природних непогода, технолошких катастрофа или неочекиваног и високог раста цијена нафте и деривата нафте на свјетском тржишту.

Члан 18.

(1) Енергетски субјекти који производе деривате нафте и субјекти који у процесу производње електричне и топлотне енергије користе деривате нафте дужни су да обезбиједи оперативне резерве деривата нафте које су најмање једнаке њиховим петнаестодневним просјечним потребама у претходној календарској години.

(2) Оперативне резерве деривата нафте користе се за обезбјеђење сигурности снабдијевања енергијом становништва и привреде.

(3) Министарство утврђује списак правних лица која су дужна да израде процјену потребне висине оперативних резерви у складу са ставом 1. овог члана и доставе је на потврду овом министарству до 31. марта текуће године.

(4) Правна лица из става 1. овог члана, чије су процјене потврђене, сматрају се обвезницима држања оперативних резерви и дужни су да обезбиједи оперативне резерве деривата нафте у складу са потврђеном процјеном до 1. јула текуће године.

Члан 19.

(1) Обавезне резерве деривата нафте формирају се за обезбјеђење сигурности снабдијевања дериватима нафте у случају пријетње енергетској сигурности на територији Републике Српске, због неочекиваних поремећаја у снабдијевању.

(2) Обавезне резерве формираће се sukcesивно до 1. јануара 2012. године и укључују сљедеће групе деривата нафте:

- а) моторне бензине и бензине за авионе,
- б) дизел горива, гасна уља и гориво за млазне моторе и
- в) уља за ложење (лако, средње и тешко).

(3) Дио обавезних резерви из става 2. овог члана може укључивати нафту и полупроизводе, и то највише до 40% за групе а) и б), а највише до 50% за групу в).

(4) Обавезне резерве деривата нафте не укључују робне резерве, уређене важећим законом о републичким робним резервама, нити оперативне резерве уређене чланом 18. овог закона, количине деривата нафте садржане у резервоарима возила и осталим саобраћајним средствима, а које служе искључиво за њихов погон, количине деривата нафте које се налазе у жељезничким цистернама, аутоцистернама, резервоарима бензинских станица, количине деривата нафте ускладиштене код потрошача и слично.

(5) Влада ће у року од једне године, на приједлог Министарства, посебним прописом уредити количине, динамику формирања и обнављања обавезних резерви деривата нафте и организацију њиховог складиштења.

Члан 20.

(1) Управни надзор над спровођењем одредби овог закона и прописа донесених на основу њега врше Министарство и министарство надлежно за област трговине.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем одредби овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове Републике Српске.

Члан 21.

(1) Новчаном казном од 15.000 КМ до 50.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- а) почне обављање дјелатности супротно члану 11. став 1. овог закона,
- б) утврди цијене деривата нафте супротно одредби члана 16. став 2. овог закона и
- в) не обезбиједи оперативне залихе деривата нафте из члана 18. став 1. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 КМ до 10.000 КМ.

Члан 22.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- а) не доставља надлежним органима податке из члана 6. овог закона,
- б) не изради и достави надлежном органу процјену потребне висине оперативних резерви предвиђену чланом 18. став 3. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 3.000 КМ до 5.000 КМ.

Члан 23.

(1) Оперативне резерве у количини из члана 18. став 1. овог закона енергетски субјекти су дужни да обезбиједи до 1. јула 2012. године.

(2) Енергетски субјекти ће до рока из става 1. овог члана обезбјеђивати оперативне резерве у роковима и количинама како слиједи:

- а) до 1. јула 2010. године у количини петодневних просјечних потреба остварених у 2009. години,
- б) до 1. јула 2011. године у количини десетодневних просјечних потреба остварених у 2010. години и
- в) од 1. јула 2012. године па даље у количини петнаестодневних просјечних потреба остварених у претходној календарској години.

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-641/09
8. априла 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.
